

provedené ve Vlámku ovšem ukazují, že zatímco výsledky žáků se liší podle složení školy, na pokrok žáků nemá složení školy významný efekt (např. Vandecandelaere et al., 2011). Některé studie využívající data PISA (Jacobs, Rea, & Hanquinet, 2007; Jacobs et al., 2009a) také ukazují, že v pozorovaném rozdílu mezi výkony žáků z Vlámka z Valonsko-bruselské federace může hrát roli migrační původ, jenž je silně spojen se socioekonomickým statutem.

Vlámské studie monitorující průchod žáků vzdělávacím systémem ukázaly, že významný podíl žáků (kolem 14 % v roce 2010) stále opouští školu bez získání kvalifikace (Van Landeghem, De Fraigne, Gielen, & Van Damme, 2012, 2013). Tyto předčasné odchody ze školy souvisejí s takovými proměnnými, jako je úroveň vzdělání rodičů, jazyk, kterým se mluví doma, a pohlaví. Kromě toho byly pozorovány i určité geografické odlišnosti (Van Landeghem et al., 2013).

Za použití dalších statistik (šetření EU týkající se pracovní síly) Chenu a Blondin (nedatováno) ukázali, že míra předčasných odchodů ze školy byla v roce 2011 vyšší ve Valonsko-bruselské federaci (14,7 % ve Valonsku a 18,9 % v Bruselu) než ve Vlámku (9,6 %). Navíc trend ke snižování míry předčasných odchodů ze školy je silnější ve Vlámku než ve Valonsko-bruselské federaci. Nejnaléhavější je situace v Bruselu. Rozdíly jsou pozorovány rovněž mezi vzdělávacími programy: míra předčasných odchodů ze školy je nápadně vyšší u odborných vzdělávacích programů než u všeobecných (Chenu a Blondin, nedatováno).

Na úrovni vysokoškolského vzdělávání ukazují studie efekt několika proměnných na výsledky. Rozdíly ve výsledcích se přidávají k rozdílům v přístupu k vysokoškolskému vzdělávání, který je v některých populačních skupinách nižší. Ve studijních výsledcích hrají důležitou roli sociokulturní proměnné, jako je úroveň vzdělání rodičů (OECD, 2012) nebo příjem (Demeuse et al., 2013). Další vlivné proměnné jsou spojené s předchozím průběhem studia, ale také se školou navštěvovanou během sekundárního vzdělávání.

4.3 Politika vzdělávacích priorit

Na základě sociologických studií provedených v 60. a 70. letech dospěli belgičtí výzkumníci a zainteresovaní činitelé k závěru, že přístup ke školnímu vzdělání se sice otevírá pro široké masy, avšak pokud jde o výuku, tak platí, že ne všechny děti jsou si rovny: některé děti potřebují větší pozornost, aby dosáhly stejných výsledků jako ostatní. V tomto smyslu dosud přetrvávají nerovné příležitosti ke školním úspěchům a společenskému uplatnění.

S vědomím těchto nerovností se od konce 80. let začaly objevovat politické snahy o jejich cílenou kompenzaci. Tato politika, inspirovaná francouzskými a anglickými opatřeními z období 70. let, byla založena na jednoduchém tvrzení „dát více těm, kteří mají málo“. Tento přístup, který nahrazuje striktní rovnost podmínek, usiluje o znovunastolení rovnováhy tak, že se žákům ze znevýhodněného prostředí poskytnou doplňkové prostředky, a to nejen na individuální bázi, jak bylo do té doby pravidlem, ale na kolektivní bázi, tj. navýšením finančních prostředků školám, kde jsou tito žáci zapsáni.

Tato myšlenka byla stvrzena dekretem z 24. července 1997 jako jedna ze zásad vzdělávání ve francouzsky mluvící části Belgie. Obzvláště patrné je to ve čtvrtém cíli týkajícím se výuky (dekret z 24. července 1997, kapitola III, článek 6):

- Podporovat sebedůvěru a osobní rozvoj každého žáka.
- Pomáhat všem žákům k přiměřeným vědomostem a k osvojení kompetencí pro celoživotní učení a pro převzetí aktivní role v ekonomickém, sociálním a kulturním životě.

